

Takdim

Yeni bir Liberal Düşünce sayısıyla daha okuyucularımızın karşısına çıkıyoruz. Bu sayı, dergi olarak, 15 yılı bitirdiğimiz anlamına geliyor. İstatistiksel olarak yeni bir değerlendirme dilimine girmiş oluyoruz.

Bu sayı, Atilla Yayla'nın "Marksizm Niçin Hâlâ Popüler?" başlıklı yazısıyla başlıyor. Marksizm, insanlığa sunduğu idealler bakımından oldukça çekici belki, ama bu ideallere nasıl ulaşılacağı sorusu da en az idealler kadar önemli aslında. Yayla bize, teorik olarak çürütülmesine ve tarihî olarak hayat tarafından yalanlanmasına rağmen Marksizm'in niçin bu kadar rağbet gördüğünü anlamaya dönük bir rehber sunuyor. Ayrıca, Marksizm'in popülerliğini yitirmesi durumunda bile sorunun bitmediğine; daha özgürlükçü fikriyatın performansının düşüklüğünün, Marksizm'in yerini Marksizm benzeri yeni totaliter ideolojilerin almasını beraberinde getireceğine işaret ediyor.

İkinci yazı, bir önceki yazıda Yayla'nın işaret ettiği Marksist kimliğin, nispi olarak demokrat bir tutum sergilemiş bir Türk sosyalist akademisyenin kimliğinde nasıl olup da özgürlük karşıtı bir karaktere dönüştüğünü ortaya koyan bir analiz. "Aydınlık Bir Adam: Korkut Borotav Üzerine Bir Değinme" başlıklı yazısında Tanel Demirel, Borotav'ın nasıl olup da demokrasi karşıtı yollara kapı aralayan görüşleri dile getirebildiğini çarpıcı bir şekilde ortaya koyuyor. Borotav, örneğin, AKP zihniyetinin yok edilmesinin demokrasi için elzem, bunun hangi yolla mücadele edilirse edilsin doğru olduğunu belirtiyor.

Efe Baştürk biri bir kitap değerlendirmesi biri de telif olmak üzere iki yazıyla bu sayıya katkıda bulunuyor. Baştürk, ilk olarak, Giovanni Sartori'nin "Demokrasi Teorisine Geri Dönüş" adlı kitabını ele alıyor. Bu kitapta Sartori, demokrasinin ilkelerinin bugün yeterli ve tatminkâr gelmemesine karşılık mevcut sorunların yine de demokratik ilkelere sınırlanarak atlatılabileceğini, kısacası, demokrasinin yine –ve sadece– demokrasinin kendisiyle iyileştirilebileceğini ileri sürüyor.

Baştürk, "Demokratik Devletin Gereklere ve Türkiye" başlıklı telif yazısında da, demokrasi kavramı, demokratik meşruiyetin inşası ve bunun Türkiye'deki geliş-

mi üzerinde duruyor. Bu değerlendirmelerinin sonucunda Baştürk, Türk siyasal yaşamında demokrasinin tabandan yükselen bir özgürlük olarak gelişmemiş, devletin bütünüyle siyasî hayatın üzerinde kapsayıcı ve kuşatıcı rolü sebebiyle demokrasinin ve dolayısıyla demokratik meşruiyetin oldukça kısıtlı düzeyde kalmış olduğuna işaret ediyor.

Baştürk'ün demokrasi ve demokratik meşruiyet kavramı üzerinden yaptığı tartışmaya benzer bir tartışma, Serdar Gülen tarafından, "Karşılaştırmalı Bir Perspektiften Anayasalar ve Temsil Ettikleri Deęer" başlıklı yazıda yapılıyor. ... bu yazısında, özellikle son iki anayasada devlet ile toplum arasındaki ilişkinin otoriteyi esas alan bir anlayışla yazıldığını, bireyin ise ikincil konumda görüldüğü ortaya koyuyor.

"Osmanlı Modernleşmesi, Fransız İhtilali ve Ahmed Şuayb Örneęi", Atilla Doęan'ın Cumhuriyetin inşasında fikirleri etkili olmuş bir Osmanlı aydınının Fransız İhtilali'nden nasıl etkilendiğini gözler önüne seriyor. Bilal Sambur da, "Cemevleri-Dedelerin Statüsü ve AB Ülkelerindeki Uygulamalar" başlıklı yazısında, beş Avrupa Birlięi üyesi ülkesindeki devlet ile dinî cemaatler arasındaki ilişkidir hareketle, Alevilerin kamusal alanda nasıl din ve vicdan hürriyetlerini yaşayacaklarına ilişkin bir tartışma yürütüyor.

Bu sayıda, daha sonra, Ahmet Kemal Bayram'ın, son zamanlarda popüler hale gelen müzakereci demokrasiyi eleştirel bir şekilde ele aldığı "Topluluk, İktidar İlişkileri, Birey ve Müzakereci Demokrasi" başlıklı yazısı yer almaktadır. Bayram'ın yazısı, aynı zamanda müzakereci demokrasinin anlaşılması bakımından da oldukça doyurucu bilgiler ve değerlendirmeler içeriyor.

Adem Palabıyık tarafından yazılan "Pierre Bourdieu Sosyolojisinde 'Habitus', 'Sermaye' ve 'Alan' Üzerine" başlıklı yazı, başka kaynaklardan okuma yapıp da anlayamayacaklar için iyi bir Pierre Bourdieu okuması niteliği taşıyor. Bu yazıda, Bourdieu sosyolojisinin temel kavramları olan "habitus", "sermaye" ve "alan" kavramları sosyal bilimlerin farklı alanlarında çalışanlar içinde oldukça berrak bir şekilde ortaya konuluyor. Palabıyık, bir de, Bourdieu'nün kavramlarını ayrı ayrı ele almanın sakıncalarına dikkat çekiyor.

"Kuvvetler Ayrılığı: Bir İndirgeme ve Dönüşüm", İrfan Çelik'in kuvvetler ayrılığı düşüncesinin tarihi seyri hakkında doyurucu bilgiler aktardığı değerli bir özet mahiyetinde. Ömer Çaha ve Michelangelo Guida, "Türkiye'de Partilerin Oy Toplama Stratejisi ve Seçmen Davranışına Etkisi: 2009 Yerel Seçimleri İstanbul Örneęi" başlıklı alan çalışmasına dayalı yazılarında, yerel siyaset üzerine çalışacaklara ampirik bilgi sağlıyorlar. Çaha ve Guida, 2009 yılında yapılan yerel seçimlerde Adalet ve Kalkınma Partisi ve Cumhuriyet Halk Partisi'nin İstanbul'un Kadıköy, Küçükçekmece ve Üsküdar ilçelerinde sürdürdükleri seçim kampanyalarıyla bunların seçmen davranışları üzerindeki etkisini araştırıyorlar.

Son yazılar girişimcilik ve özel sektörün önemi hakkında. Bunlardan birincisi, Arda Akçiçek tarafından çevrilen ve dar sosyal ilişkilerimizin dışındaki ilişkilerden (zayıf bağlardan) müteşekkil piyasadan nasıl muhteşem bir toplumun doğduğunu anlatan “Zayıf Bağlar, Girişimcilik ve Muhteşem Toplum: Ekonomik Gelişmenin Anahtarı” çevirisi, ikincisi, Filiz Gölpek tarafından yapılan ve yükseköğretimdeki özelleştirme eğilimlerinin ele alındığı “Yükseöğretimin Finansmanı: Son On Yılda Görülen Değişiklikler” başlıklı çeviri ve sonuncusu da, Türk Telekom özelleştirmesinin bir değerlendirmesi mahiyetindeki Mehmet Tunçer tarafından yazılan yazı.

Açık zihinli günler temennisiyle...

Yusuf Şahin